

Kapitola 16. CYKLY JHWH DNÍ A NOCÍ

Lidské dějiny, jak známo, se vyvíjejí po spirále. Vývoj společnosti má své cykly. Každý začíná vždy nějakým počátkem (založením), vytýčením cílů, zvolením prostředků k jejich dosažení a jejich realizací.

Na počátku je taková společnost úspěšná a zažívá rozmach. Je budována s velkým elánem a stojí-li na zdravých základech, zažívá velikou perspektivu.

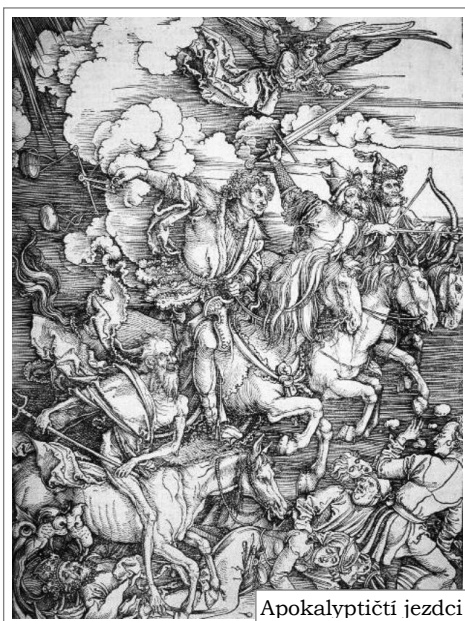
V procesu dalšího vývoje však dochází k postupné mravní „únavě“ - k otupení původně proklamovaných spravedlivých norem, které právě způsobily takové uvolnění duchovní síly ve společnosti a její růst.

Přehlíží se fakt, že spravedlnost je tmelem každé společnosti. Dochází k nekontrolovanému přesouvání moci, k jejímu zneužívání, k sobeckému a bezohlednému obohacování vládnoucích vrstev a k falešnému pocitu jistoty z dosažených úspěchů.

V tomto stavu je již naše modelová společnost za svým zenitem a pomalu ale jistě spěje ke svému zániku, či v lepším a vzácném případě k reformě a obrodě.

LIDSKÁ SPOLEČNOST A BIBLICKÁ PROROCTVÍ

Kniha Zjevení popisuje tento cyklus jako známou alegorii čtyř biblických jezdců:

Apokalyptičtí jezdci

„A hle, bílý kůň, a na něm jezdec s lukem; byl mu dán věnec dobyvatele, aby vyjel a dobýval ...“

„A vyšel jiný, ohnivě zbarvený kůň; a tomu jenž na něm seděl, bylo dáno, aby odňal ze země mír, takže měli jeden druhého pobíjet; a byl mu dán velký meč ...“

„A pohled, černý kůň a jezdec měl v ruce váhy. A z kruhu těch čtyř bytostí jsem slyšel hlas: „Za denní mzdu jen mírka pšenice, za denní mzdu tři mírky ječmene. Olej a víno však nech.“ A když Beránek rozlomil čtvrtou pečeť, slyšel jsem hlas čtvrté bytosti: „Pojď.“

„A hle, kůň sinavý, a jméno jeho jezdce Smrt, a svět mrtvých zůstával za ním.“ (Zj 6:2-8; EP).

Hebrejští proroci, inspirováni chováním JHWH o těchto cyklech velmi dobře věděli a na základě dlouhodobých pozorování byli schopni sestavovat poměrně přesné prognózy vývoje společnosti. Snažili se varovat a zachránit společnost před nejhorším a přimět ji k reformě.

„Svrchovaný Pán JHWH totiž neučiní nic, pokud nezjeví svou důvěrnou záležitost svým sluhům prorokům.“ (Am 3:7).

„Když začal Ješurun tučnět, pak kopal. Ztučněl jsi, ztloustl jsi, přecpal ses. Opustil tedy Boha, který ho udělal, a opovrhl Skálou své záchrany.“ (5M 32:15)

„Jak se jen to věrné městečko stalo prostitutkou! Bylo plné smyslu pro právo; pobývala v něm spravedlnost, ale nyní vrahové.“ (Iz 1:21)

„Budou koně běhat po skalním útesu, anebo [tam] bude někdo orat se skotem? Vždyť jste obrátili právo v jedovatou rostlinu a plody spravedlnosti v pelyněk ...“ (Am 6:12)

ZLOMOVÁ OBDOBÍ - APOKALYPSY

Na základech zchátralých říší nebo odštěpením se od upadajících pak vznikaly nové říše obnoveného ducha – obnovené síly, čerpající ze zkušeností předešlého správního systému. Takový princip velmi připomíná řeckou alegorii Fénixe vstávajícího z vlastního popela.

Každý správní systém potřebuje stát na nějakém funkčním, duchovním základě, zachovávajícím alespoň nejzákladnější principy práva a spravedlnosti. Jen tak umožňuje svým členům (a v případě velmocí i svým satelitům) naplnění jejich potřeb nebo jim alespoň dát naději.

Samoúčelná morálka a tzv. moralizování – rádo by po vzoru Božích proroků - je jen žalostným nepochopením těchto principů.

Absolvováním každého takového cyklu se lidská společnost dostává na vývojově vyšší úroveň, poněvadž čerpá z předešlých zkušeností. Bohužel se přelomy těchto cyklů zpravidla neobejdou bez velmi bolestných, ba často až katastrofických událostí – zhroucení ekonomického a bezpečnostního systému, což býval ve starověku podnět pro invazi nájezdníků, kteří jen dovršili dílo zkázy.

Taková mimořádně stresová situace měla dále dopad na zdravotní stav (imunitu) jednotlivých členů populace, následkem čehož docházelo k šíření morových nákaz – systém se pak hroutí na mnoha úrovních.

V tomto výchovném systému, systému poznání dobra a zla, nastoleném na počátku, má lidstvo procházet těmito velmi bolestnými cykly tak dlouho, dokud nepochopí, že mravnost a spravedlnost jsou naprosto nezbytné pro optimální fungování společnosti, pro její udržitelný rozvoj a že je nelze do nekonečna obcházet.

Poznámka: Moderní levicová hnutí (komunismus, nacismus), ač se nám nelíbí pro příkrost svého jednání a nerespektování demokratických principů, dosáhly svých přechodných úspěchů poukazem na tento mimořádně závažný fakt. Jsou jakýmsi mementem – jakýmsi „bičem Božím“ pro příliš liberální demokracie. Západní demokracie, ačkoliv se ohání právem, je v konečném důsledku krajně nespravedlivá¹ v přerozdělování peněz, podobně jako všechny předešlé aristokratické systémy.

CYKLY VĚKŮ

Jak jsme o tom již hovořili, Písma dělí lidské dějiny do velmi dlouhých (délkově zpravidla předem neurčených) časových období. V hebrejštině se nám tak objevuje termín *'olam*. V řečtině jsou jeho obdobou pojmy *aión* a *kosmos*.

Oba tyto řecké pojmy jsou jak výrazy pro ona velmi dlouhá období, tak i pro svět (lidské uspořádání), který dané období reprezentuje. Překlad Nového světa je proto celkem vhodně překládá jako „systémy věcí“, ve smyslu – správní systémy věcí lidských.

Víme minimálně o třech takových *světech* – *věk* předpotopní, *věk* židovský a *věk* křesťanský. Podobně bychom mohli předpokládat ještě další věk – mezidobí od potopy do založení izraelského národa.

Obávaný konec „světa“ pak pochopitelně neznamená konec lidstva, ale konec takového věku (světa) a začátek věku nového.

SROVNÁNÍ PARALELNÍCH JEVŮ SMLUVNÍCH OBDOBÍ

Počínaje Abrahamem uzavírá Bůh JHWH s lidmi smlouvy. Ty mu dávají právní podklad pro výchovné působení a intervence v rámci smluvního lidu.

Proběhla již celkem dvě smluvní období – období 1. smlouvy (židovský věk) a období 2. smlouvy (křesťanský věk).

V těchto obdobích přebírá Boží lid odpovědnost za správu svých věcí – je mu dána autorita, politická moc. Jeho činnost je proto dopředu důsledně připravována, průběžně kontrolována a při selhávání je tento lid trestán.

Poznámka: Tyto tresty z božího stanoviska nejsou chápány jako akt pomsty nebo satisfakce poškozených, ale výhradně jako prostředek nápravy trestaných.

Po proběhnutí dvou smluvních období by logicky nyní měla následovat další, v pořadí již třetí smlouva. Podíváme se nyní, zda-li pro její příchod existují v Písmech nějaké podklady. Provedeme srovnání dvou již prakticky uplynulých smluvních období a obdobných jevů předznamenávajících příchod období třetího.

1. SMLOUVA

- A) Smluvní národ má čtyři sta let přípravného (výchovného) období, kdy je veden k pokoře. „*Bůh nadto mluvil v tom smyslu, že jeho (Abrahamovo) semeno bude cizími usedlíky v cizí zemi a [lidé] je zotročí a budou [je] trápit po čtyři sta let.*“ (Sk 7:6)
- B) Národ připravený k duchovnímu zrození je přirovnán k dítěti: „*Tak řekl Jehova: „Izrael je můj syn, můj prvorozený.“* (2M 4:22).
- C) Vystupuje posel smlouvy ve funkci krále (Mojžíš) s partnerem ve funkci velekněze (Áron).
- D) Dochází k uzavření smlouvy připodobněné k manželství. „*Tvůj vznešený původce je totiž tvým manželským vlastníkem. JHWH vojsk je jeho jméno.*“ (Iz 54:5,6)
- E) Nevěrný lid je symbolizován nevěstkou. „*Jak se jen to věrné městečko (Jeruzalém) stalo prostitutkou! Bylo plné smyslu pro právo ...*“ (Iz 1:21)
- F) Začíná výstavba symbolického Božího domu reprezentovaného stánkem úmluvy, později chrámem – Šalomounův chrám.
- G) Boží lid a jeho struktura je symbolizován svícem (2M 25:31,32,37).

---

¹ Jedinou omluvou je fakt, že se doposud nepodařilo vytvořit fungující spravedlivý ekonomický systém. V kapitalistickém systému neexistuje zábrana proti extrémní kumulaci majetku a tím pádem i moci. Tím se kruh uzavírá a demokracie hubí sama sebe.

2. SMLOUVA

- A) Smluvní lid má čtyř sta let přípravného období, kdy je veden k pokoře. Křesťané byli cca 300 let pronásledováni a vražděni římskou mocí (období mučedníků). Teprve po Nicejském koncilu (r. 324) došlo k obratu. Správu říše postupně převzali v ponicejském období.
- B) Duchovně se rodící národ je přirovnán k dítěti: „... *dříve než ji zachvátily porodní křeče, povila* (dcera Sionu) *pacholika*.“ (Iz 66:7).
- C) Vystupuje posel smlouvy podle precedentu Mojžíše (Ježíš Kristus) s partnerem podle precedentu Eliáše (Jan Křtitel). Ježíšův výrok o Janu Křtiteli: „*a chcete-li to přijmout: On je Eliáš, který je určen, aby přišel*.“ (Mat 11:14) A Petr k Židům v chrámu:
„*Mojžíš opravdu řekl: „JHWH Bůh vám vzbudí z vašich bratrů proroka, jako jsem já. Budete mu naslouchat podle všeho, co vám říká*.“ (Sk 3:22)
- D) Dochází k uzavření smlouvy znázorněné sňatkem: „*A Ježíš jim řekl: "Mohou se snad přátelé ženicha postít, zatímco je ženich s nimi? Dokud mají ženicha u sebe, nemohou se postít. Ale přijdou dny, kdy jim ženich bude odňat, a potom se budou ten den postít*.“ (Mar 2:19)
- E) Nevěrný lid je symbolizován nevěstkou:
„*A přišel jeden ze sedmi andělů, kteří měli sedm misek, mluvil se mnou a řekl: "Pojd', chci ti ukázat soud nad velkou nevěstkou, která sedí na mnohých vodách, ...*“ (Zj 17:1)
- F) Začíná výstavba Božího domu – duchovního chrámu – jímž je církev, Kristovo tělo.
„... *sami jste také budováni jako živé kameny, duchovní dům pro účel svatého kněžstva, abyste obětovali duchovní oběti přijatelné Bohu prostřednictvím Ježíše Krista*.“ (1Pe 2:5)
„*Ve spojení s ním roste celá harmonicky spojená stavba ve svatý chrám pro JHWH. Ve spojení s ním jste také vy dohromady budováni v místo, které by Bůh obýval duchem*.“ (Ef 2:21)
- G) Struktura Božího lidu je symbolizována svícny (Zj 2:1).

3. SMLOUVA

- A) Smluvní lid by měl absolvovat čtyři sta let přípravného období, kdy je v porobě veden k pokoře (r. 1620 bitva na Bílé hoře?). K uzavření třetí smlouvy by pak mohlo dojít někdy po roce 2020.
- B) Duchovně se rodící národ je opět přirovnán k narození dítěte:
„*Ta žena byla těhotná a křičela v bolestech... A drak se postavil před ženu* (Boží lid - církev), *aby pohltil její dítě, jakmile se narodí*.“ (Zj 12:1-5)
- C) Vystupuje posel smlouvy:
„*A chci způsobit, aby moji dva svědkové prorokovali oblečení v pytlovině tisíc dvě stě šedesát dnů. Ti jsou [znázorněni] dvěma olivovníky a dvěma svícny a stojí před Pánem země. ... Ti mají autoritu zavřít nebe, aby za dnů jejich prorokování nepršelo, a mají autoritu nad vodami, aby je změnili v krev a aby stíhali zemi všemožnými ranami, kdykoli si přejí*.“ (Mojžíš a Eliáš 3. smlouvy Zj 11:3-5)
- D) Dochází k uzavření smlouvy znázorněné sňatkem.
„*Sami buďte jako lidé, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu ihned otevřeli, až přijde a zaklepe*.“ (Luk 12:36)
„*Pohleď, stojím u dveří a klepu. Jestliže někdo slyší můj hlas a otevře dveře, chci vejít do jeho domu a budu s ním večeřet a on se mnou*.“ (Zj 3:19)
„*Radujme se a překypujme radostí a vzdejme mu slávu, protože přišla Beránkova svatba a jeho manželka se připravila*.“ (Zj 19:7)
- E) O nevěře Božího smluvního lidu ve třetí smlouvě již není zmínka.
- F) Je dokončena stavba duchovního chrámu z lidských myslí a srdcí, obývaného Božím duchem. Tradiční náboženství používající rituální předměty, chrámy a symboly je zrušeno. Začíná fungovat nehierarchicky uspořádaná vláda pomazaných křesťanů a Židů (tzv. duchovní Izrael). Bůh je uctíván již výhradně duchem a pravdou.
„*A neviděl jsem v něm chrám, neboť jeho chrámem je JHWH Bůh, Všemohoucí, a také Beránek*.“ (Zj 21:22)
- G) Struktura Božího lidu je symbolizována svícnem. (Zach 4:2,3)

CYKLY JHWH DNÍ A NOCÍ

V tradičním chápání je den Páně spojován s koncem světa, posledním soudem jakožto jakýmsi jedinečným a neopakovatelným fenoménem kdesi v budoucnu. Srovnajme ale následující texty:

„*JHWH (Jehovův) velký den je blízko. Je blízko a velice spěchá. Zvuk JHWH dne je hořký. Silný muž tam vydává výkřik.*“ (Sof 1:14)

„*Pohled, přichází JHWH den, krutý rozlícením i hořícím hněvem, aby učinil z té země předmět úžasu a aby z ní vyhladil [její] hříšníky.*“ (Iz 13:9)

„*Zástupy, zástupy jsou v nížině rozhodnutí, neboť JHWH den je blízko v nížině rozhodnutí.*“ (Joel 3:14)

„*Ocitl jsem se ve vytržení ducha v den Páně, a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice...*“ (Zj 1:10; EP)

Podle výše uvedených textů to vypadá spíše tak, že podobných dnů JHWH byla celá řada, což vyvolává otázku, zda i tento křesťanský den Páně (ve Zjevení uváděný jak proroctví do budoucna) není spíše jedním z řady obdobných. Takový den byl aktuálně ohlašován už za proroků Sofonijáše, Izajáše, Joela, a bezesporu tenkrát i proběhl.

DEN JHWH V DOBĚ KRISTOVĚ

Podobně v době Ježíšově a v době apoštolské probíhal takový den JHWH jak se svým soudem (posledním soudem dané éry),

„*A to je základ pro soud, že světlo přišlo do světa, ale lidé si zamilovali tmou spíše než světlo, protože jejich skutky byly ničemné. Kdo totiž provádí podle věci, nenávidí světlo a nepřichází ke světlu, aby jeho skutky nebyly kárány. Ale kdo koná, co je pravé, přichází ke světlu, aby jeho skutky byly učiněny zjevnými, protože byly vykonány v souladu s Bohem.*“ (Jan 3:19,20, 21),

tak i se svým trestem, k němu došlo v roce 70 n. l. zničením Jeruzaléma Římany:

„*Sekera již leží u kořene stromů; každý strom tedy, který nenese znamenité ovoce, má být poražen a hozen do ohně.*“ (slova Jana Křtitele o příchodu JHWH soudu, Mat 3:10)

„*Má svou lopatu k převívání v ruce, aby úplně vyčistil svůj mlat a shromáždil pšenici do zásobárny, ale plevy spálí ohněm, který nemůže být uhašen.*“ (slova Jana Křtitele o Kristu, Luk 3:17)

V rámci dlouhých časových cyklů – věků, totiž probíhají kratší cykly, tzv. dni a noci Páně (JHWH).

„*Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den; přichází noc, kdy nikdo nemůže pracovat.*“ (slova Ježíše Krista, Jan 9:4)

Tyto cykly odpovídají zákonitým společenským cyklům vývojové spirály, jak jsme o nich hovořily na začátku kapitoly.

Jako typický příklad takového kratšího cyklu bychom mohli uvést dřívější dobytí Jeruzaléma Babyloňany a odvezení Židů do vyhnanství v době proroků Daniele a Ezechiele. Dále, každý velký přelom věků ('olam, aion) je v případě smluvního lidu přirozeně doprovázen fenoménem JHWH dne.

V dobách duchovního úpadku Izraele docházelo k oslabení soudržnosti a bojeschopnosti celého národa, čímž se Izraelské království stávalo lákavou kořistí pro okolní národy. Za takové situace byla Izraeli odnímána ochrana nebes a celá situace byla využita jako precedent trestu a jako zúčtování v JHWH dni. V Izraeli byli povoláváni nebo sami povstávali osvícení muži - proroci, aby varovali národ před blížícím se trestem a pokusili se národ přimět k nápravě.

SHRNUTÍ

JHWH (Pánův nebo později Kristův) *den* byla tedy obecně období aktivity, ve kterém JHWH zasahoval do událostí na zemi. Bůh buď schvaloval výsledek vývoje, nebo prováděl soud, trestal neschválené a vynucoval si nápravu věcí.

Časová mezidobí mezi těmito vrcholy jsou časem jeho pomazaných lidských služebníků, kteří jsou „světlem“ v jeho *noci*, (období JHWH pasivity) a jsou symbolizováni svícem.

JHWH ponechával většinu času na zemi lidské vlády, a to i ve smluvním lidu. Od počátku sice používal tzv. hierarchických organizací, ale jeho cílem je vychovat postupně lidstvo k jakési autonomii nebo až demokracii. Ponechává proto lidem co nejdéle samosprávu, (ovšem s tím, že jim potvrzuje pravidla).

Po určité době přichází kontrolovat výsledek. Před tím nechává o svém plánovaném příchodu varovat své služebníky, nechává zvěstovat o svém záměru, a vybírá ty z lidí, kteří mu vyhovují. Rozděluje své služebníky na přijatelné a nepřijatelné. Přichází trest jako prostředek nápravy a přijatelným ukazuje způsob záchrany. Po vykonaném trestu (přirozené následky chybného jednání lidí) dostávají přijatelní nové příkazy, nové podmínky a prostředky (uzavření smlouvy). Potom JHWH opět „poodstoupí“ a sleduje další vývoj.